

Valtuustoaloite Harrasteseteli Ruokamo ym.

TL 25.06.2024 § 68
557/02.05.01.02/2023

Valtuustoaloite **liitteenä 9.**

Anita Ruokamo ym. ovat jättäneet 11.9.2023 valtuustoaloitteen, jossa esitetään harrasteseteliä, joka toimisi kemijärveläisten harrastustoiminnan tukena. Aloitteen jättäneiden mukaan harrasteseteli edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia, viihtyisyyttä, elinvoimaa, mahdollisuutta oppia sekä harrastuneisuutta. Se toimii myös myöhempiä haasteita ennaltaehkäisevänä toimenä. Harrasteseteli lisää myös yhdenvertaisuutta. Aloitteen tekijöiden mukaan harrasteseteli voisi olla suuruudeltaan noin 80-100 euroa/asukas.

Kemijärveläisiä oli vuoden 2023 lopussa (31.12.tilanne) 7029 henkilöä. Heistä 15-74 -vuotiaita oli 4931 henkilöä ja 75-vuotiaita ja sitä vanhempia oli 1408, yhteensä 6339 henkilöä. Mikäli harrastusseteli jaettaisiin esimerkiksi 90 euron arvoisena kaikille yli 15-vuotiaille kemijärveläisille, tulisi harrasteseteleistä varten varata talousarvioon noin 570 000 euroa. Kemijärveläisten määrä valitettavasti vähenee ja Tilastokeskuksen ennusteen mukaan vuonna 2027 yli 15-vuotiaita kemijärveläisiä on noin 5905. Tuolloin talousarvioon varattava summa olisi edelleen merkittävä, noin 531 000 euroa. Harrastesetelin käyttäjien määrän suuruuden johdosta seteleiden jakoa ja seurantaa ei kyettäisi toteuttamaan nykyisellä henkilöstöresurssilla. Tehtävään tulisi rekrytoida lisätyövoimaa yhden työntekijän verran. Sen kustannukset olisivat vuositasolla noin 50 000 euroa. Lisäksi kuluja aiheuttaa mm. harrastussetelin käytännön toteutus (setelin muoto) sekä muodostuvan henkilörekisterin säilyttämiseen ja ylläpitoon liittyvät kulut. Yllä mainittujen johdosta harrasteseteleitä varten tulisi varata talousarvioon ensimmäisenä vuotena noin 640 000 euroa ja lähes vastaava summa jatkossa vuosittain. Summana se vastaa lähes Kemijärven kirjaston sekä nuorisopalveluiden vuoden 2024 budjettien yhteenlaskettua summaa.

Kunnat, kuten Kemijärven kaupunki, rahoittavat kuntalaisille ja muille asiakkailleen järjestämänsä palvelut palveluista perimillään maksutuotoilla, valtiolta saatavilla kunnan asukasmäärään, ikärakenteeseen ym. kriteereihin perustuvilla peruspalvelujen sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksilla, erillisillä valtionavustuksilla ja verotuloilla. Tämän tulo-rahoituksen on katettava palveluista syntyvät kustannukset kokonaisuudessaan sekä sen lisäksi muut kunnalle asetetut lakisääteiset tehtävät kuten kaavoitus, maankäyttö, kunnallistekniikka ja kunnan omistamien palvelukiinteistöjen kustannukset ja investoinnit. Mikäli kunta ei peri laisinkaan maksutuottoja tai myyntituottoja tarjoamistaan palveluista, on kustannukset katettava muulla rahoituksella, joka tarkoittaa käytännössä kiinteistö- ja tuloverojen korotusta. Kemijärven kaupungin (peruskaupunki ilman liikelaitosta) ulkoiset myyntituotot olivat vuonna 2023 yhteensä 1,5 milj. euroa ja maksutuotot 0,6 milj. euroa. Maksutuotoissa näkyy jo aiemmin tehdyt lapsille-, nuorille ja erityisryhmille annetut alennukset ja ilmaisten palvelujen vaikutus. Tuloveroja on korotettava vähintään 0,5 %, mikäli maksutuotoista halutaan luopua. Tuloveroprosentti on tällä hetkellä 9,0.

Kemijärven kaupunki on tukenut lasten ja nuorten harrastustoimintaa merkittävästi viime vuosien aikana. Kaupungin lapsille ja nuorille on mahdollistettu ilmainen liikuntahallin ja uimahallin käyttö. Perusopetuksen, nuorisopalveluiden sekä liikuntapalveluiden toimesta lapsille ja nuorille

järjestetään läpi vuoden monipuolista kerhotoimintaa, joka on käyttäjille ilmaista. Nuorisopalvelut järjestävät koulujen loma-aikoina monipuolista leiritoimintaa. Lisäksi Kemijärven kaupunki on avustuksellaan mahdollistanut sen, että jääläjien harrastaminen Kemijärvellä on edullista. Musiikki- sekä Kansalaisopisto mahdollistavat omalta osaltaan mm. taiteen ja liikunnan harrastamista kaupungissa edullisesti. Muun muassa tällä kaikella tuetaan hallitusohjelman kirjasta siitä, että jokaisella lapsella ja nuorella olisi mahdollisuus vähintään yhteen mieluisaan harrastukseen.

Myös aikuisiän saavuttaneiden kemijärveläisten harrastamista Kemijärven kaupunki edesauttaa monin tavoin. Kaupunki mm. ylläpitää liikuntareittejä ja -paikkoja, huolehtii hiihtoladuista ja jääkentistä eri puolilla kaupunkia, rakentaa ja korjaa talousarvion puitteissa liikuntakohteita (esim. kuntoportaot, kuntosalit elinkaaripuisto, frisbeegolf-rata) ja mahdollistaa edullisilla käyttömaksuilla esimerkiksi liikuntahallin, kuntosalien sekä uimahallin käytön. Lisäksi liikuntapalveluiden kautta on saatavilla esimerkiksi ilmaista liikuntaneuvontaa sekä ohjausta liikuntaharrastuksen aloittamiseen ja jatkamiseen. Kansalais- ja musiikkiopisto mahdollistavat kohtuuhintaisilla osallistumismaksuilla mm. musiikin harrastamisen, käden taitojen kehittämisen sekä henkisen kasvun. Kirjaston laaja ja monipuolinen sisältö on kaikkien käytössä ilmaiseksi, lähes kellon ympäri. Lisäksi kaupunki tukee vuosittain erilaisin avustuksin yhdistysten ym. järjestämiä tapahtumia ja toimintaa. Kaupunki mahdollistaa yhdistyksille myös tiloja toiminnan toteuttamiseksi.

Kemijärven kaupungilla on vuosille 2024-2025 laadittu ja hyväksytty hyvinvointisuunnitelma. Sen mukaan kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyöllä kannustetaan ja tuetaan kuntalaisia mm. omatoimisuuteen ja vastuullisuuteen oman hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Tätä Kemijärven kaupunki tukee tarjoamalla kuntalaisille esimerkiksi edellä mainittuja laadukkaita sekä edullisia palveluita, joita hyödyntämällä kuntalainen voi edistää henkilökohtaista terveyttään ja hyvinvointiaan. Valtuustoaloitteessa esitetty harrasteseteli on talouden sekä nykyisen palvelurakenteen näkökulmista liian hintava ja riskialtis vaihtoehto. Toteutuessaan se voi johtaa esimerkiksi muista palveluista karsimiseen.

Yhdenvertaisuutta edistääkseen Kemijärven kaupunki tutkii mahdollisuutta ottaa käyttöön Kaikukortti. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Kaikukortilla voi hankkia esimerkiksi maksuttomia pääsylippuja kulttuuritapahtumiin tai kansalaisopiston kurssipaikkoja.

Valmistelija	Tulevaisuusjohtaja Ilpo Tervonen, 040 624 5300 Talous- ja kehittämisjohtaja, vs. hallintojohtaja Tuula Kuvaja, 040 730 0236
Esittelijä	Tulevaisuusjohtaja Tervonen Ilpo Kemijärvi
Päätösehdotus	Tulevaisuuslautakunta merkitsee vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.
Päätös	Tarja Perälä esitti, että harrastesetelialoite hyväksytään. Valmistelu ohjeistuksineen ja kustannuksineen vuoden 2025 taloussuunnitelmakautta varten hallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi. Esitys kannattamattomana raukesi. Päätösehdotus hyväksyttiin.

